

Signaalkaart

Heb ik soms Netelroos - Urticaria?

Hoe begint netelroos?

Heb je erge jeuk? Dit kan allerlei oorzaken hebben.

Urticaria of netelroos is een hevig jeukende huiduitslag die plotseling kan ontstaan en in vele gevallen van tijdelijke aard is. Het begint vaak met rode vlekken, met een scherpe grens. Deze vlekjes gaan over in verdikte plekken (galbulten), die in het midden vaak wat bleker zijn, deze plekken kunnen komen en gaan en dus ook op andere plekken terugkomen. Er kunnen soms ook (pijnlijke) zwellingen aanwezig zijn, b.v. van de lippen, tong of andere lichaamsdelen.

Wat is urticaria?

Urticaria is een niet-besmettelijke huidziekte die spontaan optreedt of kan worden uitgelokt en in de chronische vorm meer dan zes weken aanhoudt. Is dit korter dan 6 weken, dan spreken we over acute urticaria.

De galbulten ontstaan in een korte tijd en trekken vaak binnen enkele uren weer weg, waarbij steeds nieuwe galbulten op andere plekken op het lichaam kunnen ontstaan. Galbulten kunnen variëren van enkele millimeters tot meerdere centimeters. De bulten kunnen in verschillende vormen en soorten op je lichaam voorkomen. Bij ernstige urticaria kunnen de plekken pijnlijk en branderig zijn. Hevige jeuk kan slaapproblemen veroorzaken. Urticaria komt soms samen voor met plaatselijke zwelling van de huid en/of de slijmvliezen (angio-oedeem). Ontstaat deze zwelling in de mond of de keelholte, dan moet je direct actie ondernemen en naar een arts gaan.

Huisartsen zien vooral patiënten met acute urticaria, die plotseling opkomt en deels weer vanzelf verdwijnt. Door het grillige verloop van de chronische urticaria kan deze verward worden met acute urticaria. Daardoor kan een te lage medicatiedosering worden voorgeschreven en kan het te lang duren voordat een patiënt doorverwezen wordt naar een in urticaria gespecialiseerde dermatoloog of allergoloog. Dit geeft een onnodig hoge ziektelast met gevolgen voor alle levensgebieden.

Het gesprek met de huisarts

Wees open en eerlijk over:

- waar zitten de plekken en de bulten? Komen ze voor op meerdere plaatsen op je lichaam, benoem dan alle plaatsen;
- hoe vaak en hoe snel er nieuwe bulten of plekken ontstaan? Hoe lang je er al last van hebt, al dan niet met tussenpozen, ook al eerder, voordat je deze keer naar de huisarts ging?
- wat er aan vooraf ging (eten, drinken, medicijnen, activiteit, omgeving)?
- hoeveel jeuk, pijn en verdriet of frustratie je ervaart, mogelijk ook gepaard gaande met vermoeidheid of andere klachten?
- komen galbulten/netelroos voor in je familie?
- welke beperkingen je ervaart in je dagelijkse en sociale leven, zoals op gebied van werk, sport of intimiteit?

Signaalkaart

Heb ik soms Netelroos - Urticaria?

Wat mag je verwachten?

De huisarts stelt de diagnose chronische urticaria op basis van:

- lichamelijk onderzoek: de huiduitslag, plekken, bulten;
- de klachten: aard en ernst, duur, wijze ontstaan en beloop;
- het uitsluiten van andere oorzaken (allergie, overgevoeligheid, uitlokkende factoren, geneesmiddelen, voeding, beroep/hobby);
- klachten in het verleden.

De huisarts zal in de meeste gevallen eerst zelf een behandeling met medicatie starten om te zien of dit werkt. Het kan een aantal dagen tot een week duren voordat dit echt effect heeft. Neem op vaste tijden je medicatie in. Bij zeer ernstige of al over langere periode bestaande klachten kan de huisarts sneller tot vervolgstappen besluiten. Als de huisarts chronische urticaria vermoedt of vaststelt en de klachten zijn onvoldoende onder controle, vraag dan om doorverwijzing naar een gespecialiseerde dermatoloog of allergoloog. Er zijn verschillende vormen van chronische urticaria. Bepaalde behandelingen mogen alleen door een specialist worden voorgeschreven. Hoe eerder de diagnose wordt gesteld, des te sneller kan de juiste behandeling starten.

Doorverwijzing

Er zijn in Nederland meerdere in urticaria gespecialiseerde behandelaren. Die vind je onder andere bij de urticaria expertise centra van het Erasmus MC Rotterdam en UMC Utrecht.

Meer informatie

Een deel van de mensen met chronische urticaria heeft langdurig of frequent ernstige klachten. Sommigen een groot deel van hun leven en in een enkel geval levenslang. Voor iedereen met ernstige urticaria is wel behandeling mogelijk. De juiste diagnose, geneesmiddelen en verdere ondersteuning zoals psychosociale zorg helpen om de aandoening beter onder controle en dragelijk te houden.

Kijk op het patiëntenplatform www.urticaria.nl voor meer informatie over behandelingen en leven met urticaria.

Tips

Houd een logboek bij van jouw klachten (welke klachten op welk moment, hoe veel/vaak en hoe lang, op welke plaats, of andere zaken als vermoeidheid, stress, ...)

Maak foto's van de plekken op je huid. Dit geeft de huisarts meer inzicht.

In de medische richtlijnen van de huisarts ligt de nadruk vooral op:

- het gunstige beloop van acute urticaria;
- de relatief beperkte omvang van de groep met terugkerende, lang aanhoudende ernstige klachten;
- het 'vanzelf genezen' van zowel patiënten met acute als chronische urticaria.

Nieuwe richtlijnen voor dermatologen adviseren bij chronische urticaria het:

- eerder ophogen van de dosering antihistamine medicatie;
- snel doorverwijzen van mensen met (vermoedelijk) chronische urticaria naar gespecialiseerde dermatologen en allergologen;
- zetten van vervolgstappen in de behandeling: eerst andere antihistaminica, dan injecties met biologicals en zo nodig andere medicatie. Dit allemaal onder strikte voorwaarden en afgestemd op de specifieke urticariavorm.

Plan met de huisarts meteen een vervolgdatum binnen 2-3 weken en maak de afspraak dat je zonedig bij ernstige klachten eerder terug mag komen.

Meer informatie?

Kijk op www.urticaria.nl en www.huidnederland.com voor meer informatie over behandeling van en leven met netelroos. Dit is een uitgave van het Patiëntenplatform Urticaria en Huid Nederland in samenwerking met Novartis Pharma B.V.